

3. Назарова Г., Кононенко Л., Васильєв М. Митна декларація – єдиний адміністративний документ: порядок заповнення та напрямки його удосконалення. Економічний простір. 2023. № 185. С. 115-123. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/185-21> (дата звернення: 02.12.2023).

4. Податковий кодекс України від 02 грудня 2010 р. № 275-VI URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main> (дата звернення: 02.12.2023).

УДК 658.14 (045)

*Корж В.С.,
здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня
(Науковий керівник: д.е.н., професор Зайченко В.В.)
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кіровоградський*

ПРОБЛЕМИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Проблеми оцінки фінансового стану підприємств у сучасних умовах полягають у необхідності розробки нових підходів до аналізу, оскільки традиційні методи можуть бути недостатньо ефективними або не враховувати всі аспекти сучасного господарювання. Це включає у себе потребу у вдосконаленні інструментів аналізу, урахуванні нових факторів ризику, таких як технологічні зміни, екологічні проблеми та геополітичні чинники, а також у врахуванні впливу цифровізації та глобалізації на фінансовий стан підприємств. Таке дослідження є важливим для підприємств, фінансових аналітиків, урядових структур, оскільки воно сприяє розумінню та вдосконаленню методів оцінки фінансів, допомагає в управлінні ризиками, а також спрямоване на забезпечення стабільності та успішності функціонування підприємств у сучасному господарюванні. Актуальність дослідження проблем оцінки фінансового стану підприємств у сучасних умовах господарювання визначається необхідністю адаптації методів та підходів до змін у економічному середовищі. Сучасний ринок вимагає від підприємств постійного аналізу та оцінки їх фінансового стану через швидкі та нестабільні зміни в економіці, технологіях та вимогах споживачів [3].

Оцінка фінансового стану підприємства є ключовим аспектом управління та прийняття рішень. Ця оцінка важлива для інвесторів, кредиторів, постачальників ресурсів, державних органів та менеджерів. Вона впливає на стратегічне керівництво та допомагає приймати обґрунтовані економічні рішення. Розуміння фінансового стану підприємства дозволяє визначити його стійкість, потенціал для зростання та конкурентоспроможність на ринку. Використання адекватних фінансових інструментів та методів допомагає збільшити ефективність управління фінансами підприємства. Це створює сприятливі умови для розвитку бізнесу та сприяє стабільності його фінансової діяльності.

Успішна господарська діяльність підприємств ґрунтується на організованому, якісному та ефективному управлінні, що складається з послідовно виконуваних функцій. Важливо провести аналіз сутності, завдань та значення системного аналізу фінансового стану підприємств, вивчити існуючі методики та принципи

його аналізу та запропонувати шляхи їх удосконалення. Мета полягає також у виявленні проблем, що негативно впливають на фінансову стійкість підприємства на сучасному етапі, та вивченні факторів, що ускладнюють аналіз його фінансового стану [4].

При аналізі фінансового стану, зазвичай базуються на показниках, що відображають ефективність внутрішніх факторів, таких як наявні економічні ресурси. Проте в сучасному ринковому середовищі зовнішні впливи можуть мати значний вплив на фінансову позицію підприємства, іноді навіть визначальний [1].

Фінансовий аналіз має ключове значення в економічній діяльності підприємства, оскільки дозволяє:

- Виявляти потенціал для поліпшення фінансового стану підприємства;
- Об'єктивно оцінювати раціональне використання різних видів фінансових ресурсів;
- Вчасно вживати заходів для підвищення платоспроможності, ліквідності та фінансової стійкості підприємства;
- Забезпечувати оптимальний виробничий і соціальний розвиток колективу за рахунок використання виявлених у результаті аналізу можливостей;
- Розробляти плани для фінансового відновлення підприємства [2].

Проблеми оцінки фінансового стану підприємств є актуальними у сучасних умовах господарювання і вимагають уваги з боку фахівців, аналітиків і управлінців. Деякі з основних проблем включають:

1. Нестабільні умови ринку: сучасні ринкові умови можуть бути непередбачуваними і швидкозмінними. Підприємства повинні оцінювати свій фінансовий стан в умовах нестабільності та швидких змін попиту, конкуренції та інших факторів;

2. Глобалізація: глобалізація економіки робить важчим оцінку фінансового стану підприємств, оскільки вони можуть мати діяльність та операції в різних країнах з різними правилами та обмеженнями;

3. Неоднозначність фінансової звітності: іноді фінансові звіти підприємств можуть бути неоднозначними або неповними, особливо коли вони використовують складні фінансові інструменти або мають значні зобов'язання;

4. Нестабільність валютних курсів: зміни валютних курсів можуть впливати на фінансовий стан підприємства, особливо якщо вони здійснюють зовнішньоекономічну міжнародну діяльність;

5. Системні ризики: великі фінансові кризи та економічні збої можуть створити системні ризики, які важко передбачити та врахувати у фінансовому аналізі;

6. Технологічні виклики: використання нових технологій та цифрових інновацій може вимагати адаптації фінансових інструментів та методів аналізу;

7. Неоднозначність стандартів обліку: введення нових стандартів обліку (наприклад, МСФЗ) може викликати труднощі у порівнянні фінансових результатів підприємств на різних етапах їх діяльності;

8. Управлінські рішення та стратегії: погане управління та неправильні стратегічні рішення можуть призвести до погіршення фінансового стану підприємства.

Зокрема умови війни в Україні можуть також призвести до загострення ряду проблем при оцінці фінансового стану підприємств в Україні. Деякі з цих проблем включають:

1. Нестабільність економічного середовища;
2. Зменшення попиту на ринку;
3. Руйнування інфраструктури;
4. Збільшення ризиків – політичних та соціальних;
5. Збільшення витрат на захист;
6. Погіршення кредитної ситуації;
7. Зменшення іноземних інвестицій;
8. Неоднозначність фінансової звітності.

Для вирішення цих проблем важливо вдосконалювати методи оцінки фінансового стану, використовувати передові технології аналізу даних, удосконалювати системи фінансової звітності та забезпечувати ефективний управлінський контроль. Загалом для подолання визначених проблем в умовах війни важливою є активна державна підтримка, розробка стратегій виживання для підприємств та впровадження ефективних заходів управління ризиками в умовах війни.

Отже, оцінка фінансового стану підприємств у сучасних умовах господарювання та в умовах війни в Україні виявляється завданням, яке вимагає специфічного підходу та урахування різних факторів. В сучасних умовах господарювання і в умовах війни підприємства стикаються із складними викликами, такими як нестабільність ринку, зміни в політичному та економічному середовищі, ризики втрати інфраструктури. В умовах невизначеності та швидких змін підприємства повинні виявляти гнучкість у стратегіях, бути готовими до швидкої адаптації до нових умов. З врахуванням високого рівня ризику у військових умовах, ефективне управління ризиками стає критичним для забезпечення фінансової стійкості підприємств. Також у військових умовах важлива роль відводиться державній підтримці, яка може включати в себе фінансову допомогу, заходи для стабілізації економіки та політичні заходи для зменшення нестабільності. Тому у сучасних умовах важливо використовувати передові технології та інновації для ефективного управління, аналізу фінансової діяльності та забезпечення конкурентоспроможності. Загалом для відновлення та розвитку економіки в умовах війни важливо створити сприятливе інвестиційне середовище, яке привертає інвесторів та сприяє економічному зростанню. Загальною тенденцією є те, що в умовах геополітичних конфліктів підприємства повинні бути готові до екстремальних сценаріїв, активно використовувати стратегії ризик-менеджменту та співпрацювати з державними органами для забезпечення стійкості та розвитку економіки.

Список використаних джерел:

1. Аверіна М.Ю. Аналіз та оцінка фінансового стану підприємства: шляхи покращення. Актуальні проблеми економіки. 2012. №9. С. 92-100.
2. Базилінська. О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 328 с.

3. Гончаров А.Б. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник. Х.: ВД «ІНЖЕК», 2003 р. 240 с.
4. Деркач О.В. Проблеми аналізу фінансово го стану підприємства. Ефективна економіка.
URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1982> (Дата звернення: 28.12.2023)

УДК 338.2 : 334.012

*Кушнір О.О.;
Пащенко В.О.,
здобувачі вищої освіти ОНП спеціальності
076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(Науковий керівник: д.е.н., професор Гончар О.І.,)
Хмельницький національний університет
м. Хмельницький*

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА В УПРАВЛІННІ БІЗНЕС-СТРУКТУРАМИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Результати досліджень сучасної практики господарської діяльності промислових підприємств і бізнес-структур дозволяють зробити висновок, що має місце дисонанс між двома домінуючими концепціями розвитку. В одній, так званій «із традиційним розвитком», мислення домінує в масштабі одного покоління, принцип повної маркетизації, а оцінка розвитку здійснюється через призму матеріального успіху. Високі темпи економічного зростання широко розглядаються як основна умова економічного та соціального розвитку, як суб'єктів господарювання так і суспільства в цілому.

Разом з тим, успішність діяльності суб'єкта господарювання і темпи його розвитку залежать від ряду факторів. Наявність ресурсів, інтенсивність їх використання, ефективний менеджмент та конкурентні умови функціонування в сукупності визначають його кінцеві результати роботи, рівень відтворення засобів виробництва та можливості нарощення діяльності у майбутньому. Умови військової агресії росії і війни на території України не лише спричиняють масштабні руйнування, знищують людські життя, наносять тотальні збитки господарському комплексу, але і ускладнюють можливості ведення підприємницької діяльності, сповільнюють інноваційну та інвестиційну активність. Зв'язок та залежність економічного розвитку суб'єктів господарювання з інноваційною активністю, наявними інноваційними ресурсами та потенціалом і рівнем його використання цілком зрозумілі, завжди підкреслювались основоположниками економічної теорії [1] і підтверджувались на практиці. Розвиток будь-якого бізнесу, реалізація інновацій супроводжуються підвищенням ефективності господарської діяльності, зростанням інтенсивності використання ресурсів і, навпаки, сформований і збалансований інноваційний потенціал є запорукою успіху.

В сучасних реаліях глобалізаційних тенденцій розвитку ринку і євроінтеграційного вектора розвитку економіки Європейських країн, у тому числі і України, які характеризуються тим, що з одного боку збільшується економічний відрив між країнами, котрі накопичили інноваційний потенціал для